

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE İSTANBUL

Üniversiteniz öğretim üyelerinden Jeofizik Mühendisi Prof. Dr. Övgün Ahmet Ercan ve Prof. Dr. Ali Osman Öncel, 18 Şubat 2013 tarihinde TRT1 ve Kanal 24 televizyonlarında yayımlanan haber programlarında riskli bina tespit çalışmalarıyla ilgili görüşlerini kamuoyuyla paylaşmışlardır. Haber, Sultangazi Belediyesi'nin "bir ilke imza attığı", "betondan örnek alma yönteminin artık geçmişte kaldığı" şeklindeki spotlarla verilmiş; hasarlı binaların tespit edilmesinde yapı jeofiziğinden yararlanılacağı, bu yöntemin kullanılmasının zaman kaybının ve maliyet artışının önüne geçeceği, yapı denetiminde son teknolojinin kullanılacağı vurgulanmıştır.

Haber, Prof. Dr. Övgün Ahmet Ercan ve Prof. Dr. Ali Osman Öncel'in kurs programı içeriği ile çelişen ifadeleri üzerine kurgulanmıştır. Üniversiteniz öğretim üyeleri söyleşide, 'binaların deprem riskinin belirlenmesi amacıyla yeni bir sistem geliştirildiğini, artık binadan parça alınmasına gerek kalmadığını, aynı insan hastalıklarının tespit edilmesinde kullanılan röntgen, MR, elektro gibi yöntemlerle bina yapımında kullanılan betonun nitelikli olup olmadığının, betonun içinde kaç tane donatının bulunduğu, beton kalitesinin BS20, BS35 veya BS40 standartlarını taşıyıp taşımadığının görülebildiğini ifade ederek, bu yöntemin kentsel dönüşüm projeleri bağlamında hasarlı binaların tespit edilmesinde rahatlıkla kullanılabileceği, çekilen röntgeni meslekle ilgisi olmayan sıradan vatandaşların bile üç saatlik jeofizik eğitiminden sonra yorumlayabileceğini ifade etmişlerdir.

Son teknoloji olarak sunulan "röntgen" yöntemi ise neredeyse 30 yılı aşkın zamandır Türkiye'de inşaat sektöründe kullanılmaktadır. Riskli binaların tespiti, Deprem Yönetmeliği'nin 7. Bölümü uyarınca yapılmaktadır. Söz konusu cihazlar, Yönetmelik çerçevesinde, yapıların depreme dayanıklılığının tespit edilmesinde, röleve çalışmalarında yapı bilgi düzeylerine bağlı olarak gerek taşıyıcı elemanlarda karot numunelerinin alınacağı uygun yerin (donatılara hasar vermeden) tespiti ve gerekse betonarme taşıyıcı elaman içerisindeki donatıların sayı ve konumları ile ilgili bilgilerin elde edilmesinde üniversiteler ve inşaat firmaları tarafından kullanılmaktadır. Bu verilerden, depreme dayanıklılık değerlendirmesinin Deprem Yönetmeliği'nde belirtilen "binalardan bilgi toplanması" aşamasında yararlanılmakta, ayrıca üst yapı analizleri gibi ek çalışmalar yapılmaktadır.

Ayrıca, 'Kentsel Dönüşüm' olarak da bilinen "6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun" uyarınca riskli yapı tespitlerinin "6/3/2007 tarihli ve 26454 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Deprem Bölgelerinde Yapılacak Binalar Hakkında Yönetmelik" çerçevesinde yaptırılması gerekmektedir. Aynı Yönetmeliğin eki Esasların "Mevcut Binaların Değerlendirilmesi ve Güçlendirilmesi" başlıklı Yedinci Bölümü'nde "Binalardan bilgi toplanması kapsamında tanımlanan inceleme, veri toplama, derleme, değerlendirme, malzeme örneği alma ve deney yapma işlemlerinin İnşaat Mühendislerinin sorumluluğu altında yapılacağı" hükme bağlanmıştır. Konuya ilişkin daha detaylı yazılı bilgi aktarımı, Odamızca yapılabileceği gibi, Üniversiteniz İnşaat Mühendisliği Bölümü tarafından da gerçekleştirilebilecektir.

Bu bağlamda, gerek verilen eğitim gerekse bu eğitime ilişkin basına yansıyan haberler kamuoyunu yanıltıcı ifadeler içermektedir. "Türkiye'de ilk defa üniversite-belediye işbirliği" adı altında Üniversitenizin de adı kullanılarak ilgili kanun, yönetmelik ve bilimsel esaslara aykırı yöntemler tariflenerek yanlış uygulamalara yönlendirme yapılmaktadır.

Üniversiteniz öğretim üyesi olan ve yazımızda adı geçen kişiler hakkında gerekli işlemin yapılarak Odamıza bilgi verilmesini talep etmekteyiz.

Gereğini bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla,

Levent DARI
Sekreter Üye

Eki: TRT1 ve Kanal 24 Haber Video CD'leri